

PROJECTE
LINGÜÍSTIC
DE CENTRE

ESCOLA RAFAEL ALBERTI

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

1. MARC LEGAL

2. ANÀLISI DEL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DEL CENTRE

3. LA LLENGUA CATALANA: LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

3.1. EL CATALÀ COM A EINA DE COMUNICACIÓ I CONVIVÈNCIA

3.2. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

Programa d'immersió lingüística

La llengua oral

La llengua escrita

Relació llengua oral i llengua escrita

La llengua en les diverses àrees

Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Acollida d'alumne nouvingut i ensenyament de la llengua vehicular

Atenció a la diversitat

Activitats d'incentivació de la llengua

Avaluació de la llengua

Materials didàctics

4. LA LLENGUA CASTELLANA

4.1. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CASTELLANA

5. LA LLENGUA ESTRANGERA

5.1. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA ANGLESA

6. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

Organització dels usos lingüístics

Plurilingüisme al centre educatiu

Organització dels recursos humans

Organització de la programació curricular

Biblioteca escolar

Projecció del centre

Xarxes de comunicació virtual

Dimensió internacional del centre

7. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE

INTRODUCCIÓ

Aquest nou Projecte Lingüístic respon a una necessitat de revisió i actualització, ja que la composició de l'alumnat del nostre centre i de les seves famílies, així com la realitat lingüística de la nostra societat, ha canviat en els darrers anys.

Partim de la base que la normalització lingüística és un objectiu bàsic de la nostra escola i aquest document ha de ser l'instrument de gestió que faci possible aquest procés de normalització

L'objectiu d'aquest projecte és deixar per escrit quina és la situació lingüística actual del nostre centre i que la llengua vehicular de l'escola és el català, tant pel que fa a les activitats d'aprenentatge com en les relacions dels diversos estaments de la comunitat educativa i institucions.

El projecte lingüístic té com a objectiu fonamental aconseguir que tot l'alumnat assoleixi, en acabar el període d'escolarització primària, una sòlida competència lingüística en català i en castellà i a més, pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits senzills en llengua anglesa.

1. MARC LEGAL

Desplegament normatiu de referència:

- Estatut d'autonomia (Llei Orgànica 6/2006)
- Llei 1/1998, de 7 de gener de Política Lingüística. (DOGC 2553, de 9 de febrer i BOE 36,d'11 de febrer)
- Decret 75/ 1992 de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments d'educació infantil, d'educació primària i d'educació secundària obligatòria (Art : 6.2)
- Circular de 16 de novembre de 1992, d'elaboració de PCC Art. 3)
- Decret 198/ 1996, de 12 de juny, d'aprovació del reglament orgànic dels centres d'educació infantil i primària (Art: 9.4)
- Decret 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.
- Ordre EDU/221/2007, de 29 de juny, per la qual s'estableixen els principis generals que s'han de tenir en compte per a l'aplicació de l'article 4.4 del Decret 142/2007, de 26 de juny pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

- Anexo III del Real Decreto 1513/2006 de 7 de diciembre por el que se establecen las enseñanzas mínimas de la educación primaria.

2. ANÀLISI DEL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DEL CENTRE

L'escola es troba ubicada en el barri de Sant Antoni de Llefià, situat a l'extrem sud-oest de la ciutat de Badalona; limita amb el barri de Sant Roc i la ciutat de Sant Adrià de Besòs al sud, i amb la ciutat de Santa Coloma de Gramenet a l'oest.

Entre les infraestructures culturals destaquen la Biblioteca Xavier Soto i el Centre Cívic Torre Mena. També hi ha equipaments esportius tan públics com privats: un poliesportiu municipal, una piscina, dues pistes de futbol i una pista de bàsquet. Tot i això, es troben a faltar serveis de lleure o de reforç tant a nivell escolar com d'hàbits per als infants, sobretot de primària (del tipus Centre Obert), biblioteques més pròximes als centres educatius i llars d'infants. Actualment amb la davallada general de l'economia, la caiguda del sector de la construcció i de la inestabilitat laboral, ens trobem amb un percentatge d'atur elevat.

Convé destacar que es tracta d'un dels barris amb un major percentatge de població estrangera (12,68%), pel que fa a la procedència dels nous fluxos d'immigració. El país de naixement d'un major nombre de població estrangera és aquests moments el Marroc, Xina, Pakistan i Equador; tot i que s'observa un augment considerable de la presència de població de Romania.

Pel que fa al nivell d'instrucció i prenent com a referència la població entre 25 i 39 anys, ens trobem amb un 32% que presenten un nivell elevat, un 42% amb suficiència instructiva i un 26% amb dèficit instructiu (2003). Podríem concloure, doncs, que gairebé dues terceres parts de la població presenten un nivell baix. Pel que fa a la llengua d'ús, al tractar-se d'un barri d'immigrants, la més utilitzada és el castellà compartida amb les del país de procedència.

En general es manifesten dificultats de comunicació en català, solament s'utilitza en l'àmbit escolar, i en castellà ja que sovint l'entorn, tot i que l'utilitza, no proporciona un bon model.

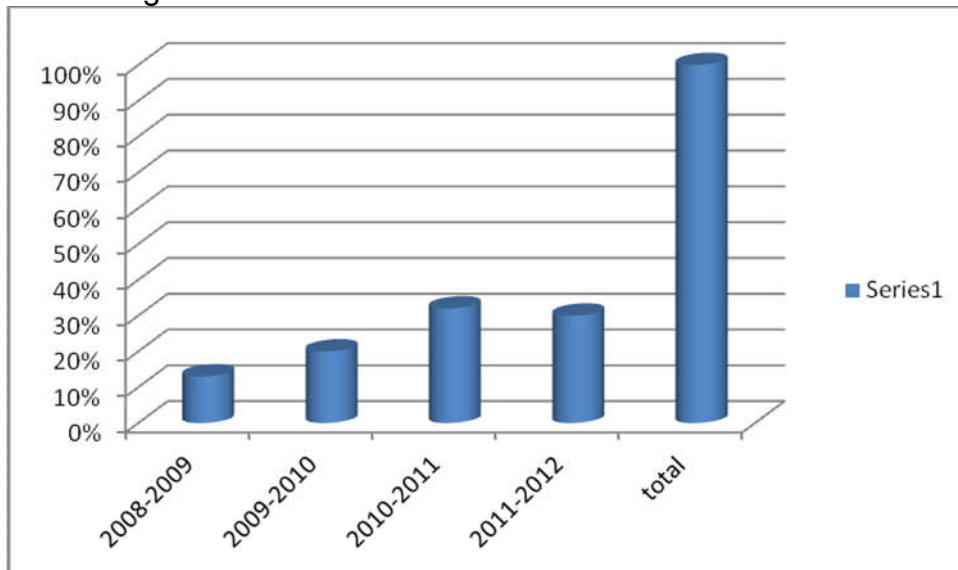
A l'hora de descriure l'escola cal tenir presents una sèrie d'aspectes que condicionen i configuren la seva complexitat:

Mobilitat de l'alumnat

Curs	%
2008-2009	13%
2009-2010	20%
2010-2011	32.51%
2011-2012	29.48%

La mobilitat de l'alumnat s'ha convertit en un factor que convé tenir present , ja que aquesta "matrícula viva" condiona tant els plantejaments , propostes i recursos com la interpretació dels resultats.

Percentatge de "matrícula viva" en relació amb el total d'alumnat del centre

Matrícula

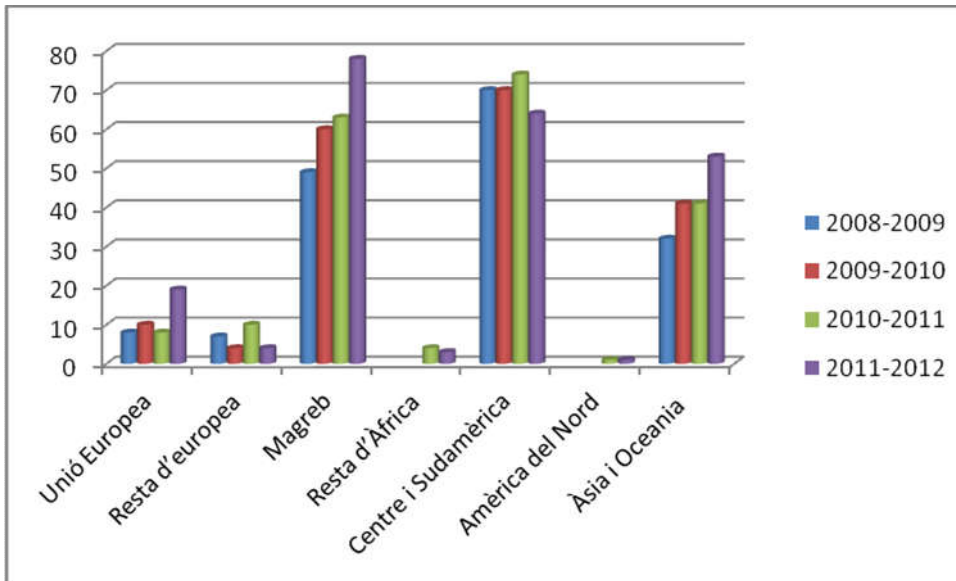
Curs	Alumnat	Increment
2008-2009	251	
2009-2010	286	+35
2010-2011	313	+27
2011-2012	351	+38

L'escola està creixent, va augmentant una línia progressivament; en aquests moments hi ha doble línia a Educació Infantil , Cicle Inicial i 3r de Primària. Aquest aspecte condiona l'organització dels espais i del professorat, cada curs s'ha de preveure i organitzar tant la ubicació de les diferents aules com dels recursos.

Alumnes d'altres nacionalitats

S'observa un progressiu augment de l'alumnat procedent d'altres nacionalitats , sobretot d'Àsia i Oceania (Pakistan) , Magreb (Marroc) i de la Unió Europea (Romania) i Rússia

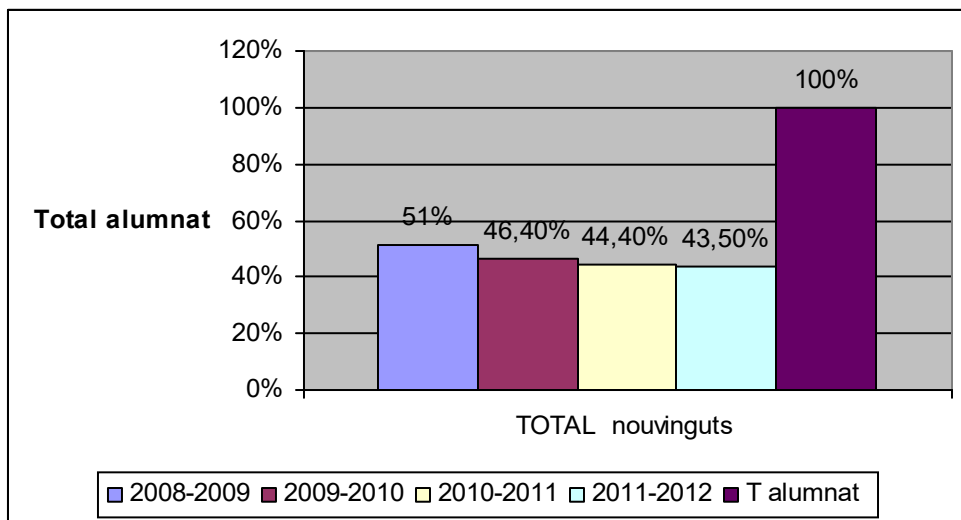
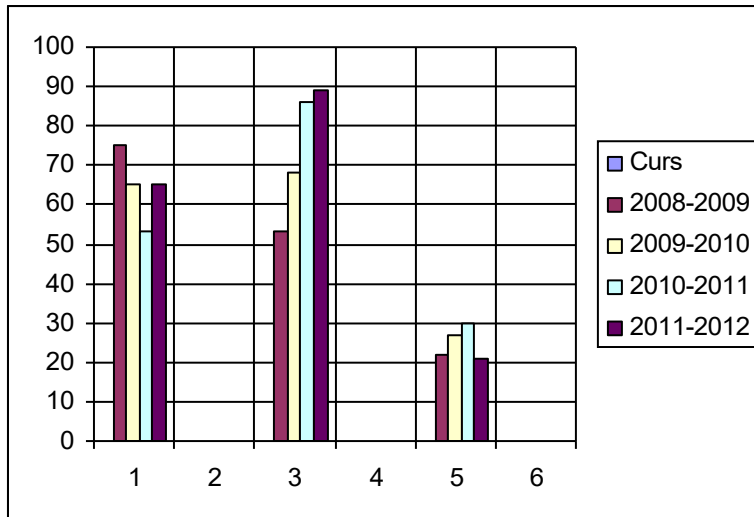
PAIS	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Unió Europea	8	10	8	19
Resta d'europa	7	4	10	4
Magreb	49	60	63	78
Resta d'Àfrica			4	3
Centre i Sudamèrica	70	70	74	64
Amèrica del Nord			1	1
Àsia i Oceania	32	41	41	53

Tal i com es veu en la gràfica, el col·lectiu procedent del **Magreb** és el que mostra el percentatge més alt d'alumnat en el centre, Unió Europea (Romania, sobretot) i **Àsia i Oceania** han incrementat el percentatge, mentre que **Centre i Sudamèrica** han disminuït respecte d'altres anys , tot i que el percentatge de davallada no resulta gaire significatiu donada la presència d'aquest col·lectiu.

Alumnes nous

Curs	Castellano parlants (1)		NO Castellano parlants (3)		AA/ % respecte al total d'alumnat (5)		TOTAL nous	TOTAL ALUMNAT
2008-2009	75	30%	53	21%	22	8,76%	51%	251
2009-2010	65	22,7%	68	23,7%	27	9,44%	46,4%	286
2010-2011	53	16,9%	86	27,4%	30	9,58%	44,40%	313
2011-2012	65	18,3%	89	25,1%	21	5,98%	43,5%	351

El percentatge d'alumnat nouvingut no ha variat gaire en els últims cursos, però s'observa un increment dels alumnes No castellanoparlants , la qual cosa genera certa dificultat en les relacions i comunicacions tant amb els alumnes com amb les seves famílies.

3. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

3.1. EL CATALÀ COM A EINA DE COMUNICACIÓ I CONVIVÈNCIA

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

El centre té una clara conscienciació sobre la necessitat de l'ús del català en la

comunicació quotidiana i afavoreix la seva utilització entre tota la comunitat educativa.

3.2. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

Es vetllarà perquè l'aprenentatge de les llengües i en concret del català tingui un enfocament significatiu i funcional a través de la creació de situacions comunicatives que incentivin l'ús de la llengua.

Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques es treballaran de manera integrada. La llengua oral i la llengua escrita rebran un tractament global i no aïllat.

Programa d'immersió lingüística

El nostre centre va estar designat pel Departament d'Educació per formar part del Programa d'Immersion Lingüística (PIL) la qual cosa va suposar una formació per part del claustre, una reflexió sobre l'ensenyament de les llengües i un canvi metodològic en l'ensenyament de les llengües en els propers anys a nivell oral.

Les línies prioritàries d'aplicació del PIL es basen en els següents principis:

- Crear un context afavoridor per a l'**adquisició** d'una nova llengua.
- Aplicar les **estratègies metodològiques** pròpies del programa amb coherència i continuïtat.
- Potenciar la **interacció** entre alumne-mestre i alumne-alumne. Relació comunicativa i afectiva.
- Afavorir la **motivació** per aprendre una nova llengua i crear **actituds** positives envers la llengua de l'escola.
- Assegurar uns **usos lingüístics** coherents en el context escolar

La llengua oral

El progrés en la competència comunicativa oral de l'alumne/a s'ha d'aconseguir a partir de la interacció amb el mestre o mestra i amb els companys. La producció lingüística dels alumnes ha d'estar relacionada amb el model lingüístic docent, i per tant, és bàsic la interacció del docent com a element impulsor de la comunicació verbal i la qualitat del seu model lingüístic (una bona pronúncia, l'ús d'una llengua col·loquial correcta i una actitud positiva davant les situacions comunicatives). L'afavoriment de l'ús correcte de la llengua parlada s'ha de tenir en compte no només a la classe de llengua sinó en totes les activitats escolars i en totes les interaccions personals.

La llengua escrita

La competència escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions receptives (lectura) i productives (escriptura) de comunicació i creació i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç. Caldrà motivar als alumnes que llegeixin i escriguin perquè descobreixin en la llengua escrita una eina per entendre's a si mateixos i a les altres persones, els fenòmens del món i la ciència i també que és una font de descoberta i plaer personal. Recursos com la biblioteca escolar i la utilització d'eines TAC contribuiran a dinamitzar els aprenentatges lector i escriptor.

Per altra part cal aplicar-la progressivament a textos de complexitat cada vegada més gran i de tipologia i funcionalitat cada vegada més diversa en diferents suports (paper i digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

El centre seguint els criteris d'immersió lingüística desenvolupa l'aprenentatge inicial de la lectura i l'escriptura en català seguint un enfocament constructivista.

Relació llengua oral i llengua escrita

Es parteix d'un plantejament integral de les quatre competències lingüístiques. S'han de planificar i aplicar a tots els nivells i activitats en què la relació de la llengua oral i escrita sigui recíproca i inherent.

Les quatre habilitats lingüístiques es treballen de manera implícita en totes les àrees del currículum en el desenvolupament de les activitats diàries.

La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua catalana ha de ser responsabilitat del conjunt del claustre i per tant s'ha de vetllar per l'aprenentatge de l'expressió i la comprensió de la llengua catalana des de totes les àrees del currículum.

Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

El tractament que se'n faci de la llengua ha de ser compartit per tots els cicles i nivells per la qual cosa s'ha de vetllar perquè el conjunt del claustre disposi de moments reals i efectius per poder coordinar-se i consensuar els principis

pedagògics i metodològics que han d'orientar l'ensenyament de la llengua i que han de formar part dels processos habituals d'aquest ensenyament. En aquest sentit el traspàs d'informació relativa als alumnes és important per anar adequant les estratègies d'ensenyament a les característiques pròpies d'un grup classe o d'un alumne/a en concret i facilitar millor l'adquisició de les competències en la llengua.

Acollida d'alumne nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

El nostre centre com a escola que rep tots els anys molts alumnes nouvinguts en la seva matrícula ha de vetllar per l'aplicació de mesures organitzatives i estratègies didàctiques per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció adient per facilitar el seu accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge i la seva adaptació al centre i al sistema educatiu de Catalunya.

El Pla d'Accollida del centre és el document on es recullen i sistematitzen la major part de les actuacions i mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. Les actuacions programades tenen com a objectiu central: **Obtenir una bona adaptació e integració al centre.**

Atenció a la diversitat

La intervenció educativa es regirà pel principi d'atenció a la diversitat, base d'una escola inclusiva. Els mecanismes que es posaran en pràctica per fer-la efectiva han de ser organitzatius, curriculars i metodològics. Entre aquests mecanismes han de considerar-se les adaptacions al currículum, el suport en el grup ordinari, els desdoblaments i els agrupaments flexibles.

En aquest sentit el centre desenvolupa el desdoblament d'alumnes en algunes àrees – anglès, tic, biblioteca i expressió oral - i organitza en agrupaments flexibles la llengua catalana.

Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El català és el vehicle d'expressió habitual i normal en totes les activitats docents i administratives. El centre participa en diferents activitats acadèmiques

i culturals que s'organitzen per tal d'incentivar l'ús de la llengua (Pla Educatiu d'Entorn – classes de català per a mares i pares -, Pla Català de l'Esport). El centre vetllarà perquè totes aquestes activitats es facin sempre en llengua catalana.

Avaluació del coneixement de la llengua

Les competències lingüístiques dels alumnes s'avaluaran en base a l'observació del treball diari i les produccions pròpies de cada alumne/a, d'acord a proves elaborades pels mestres en funció de les competències que es vulguin avaluar a cada moment i de les proves externes de competències bàsiques i diagnòstiques del Departament d'Ensenyament.

L'avaluació ha de ser un procés continu ha de tenir en compte el punt de partida de cada alumne/a i el seu progrés individual i per tant s'han d'establir les modificacions curriculars que s'estimin oportunes.

Materials didàctics

El centre vetlla perquè el material didàctic s'adeqüi i sigui coherent al nivell de competència de l'alumnat per tal que l'aprenentatge sigui possible. Cal utilitzar eines diverses pel treball de la llengua com ara diccionaris, enciclopèdies, fitxes diverses, textos reals i materials audiovisuals, tenint present que el centre no utilitza llibre de text.

4. LA LLENGUA CASTELLANA

4.1. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CASTELLANA

El tractament de la llengua castellana ha de seguir el mateix enfocament comunicatiu funcional i constructivista que s'utilitza per la llengua catalana.

Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques a nivell oral i escrit, a l'igual que en llengua catalana, es treballaran de manera integrada.

En llengua castellana es farà un bon modelatge a Educació Infantil i s'introduirà a nivell oral, de manera sistemàtica, a partir de primer del Cicle Inicial i es començarà a introduir a nivell escrit progressivament al llarg del cicle.

Materials didàctics

El centre vetlla perquè el material didàctic s'adeqüi i sigui coherent al nivell de competència de l'alumnat per tal que l'aprenentatge sigui possible. Cal utilitzar eines diverses pel treball de la llengua com ara diccionaris, enciclopèdies, fitxes diverses, textos reals i materials audiovisuals.

5. LA LLENGUA ESTRANGERA

5.1. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA ESTRANGERA (ANGLÈS)

El centre desenvolupa la llengua anglesa com a llengua estrangera. Aquesta llengua s'introdueix a nivell oral a educació infantil.

Al cicle inicial de Primària l'anglès es treballa inicialment a nivell oral per anar introduint el llenguatge escrit a un nivell molt senzill referent a vocabulari i estructures lingüístiques bàsiques .

A cicle inicial, cicle mitjà i cicle superior de primària es treballa l'anglès tant a nivell oral com escrit. És desdobra una sessió setmanal .

Per al desplegament curricular de la llengua estrangera es dissenyen situacions d'aprenentatge global, integrant la llengua oral i escrita des d'una perspectiva clarament funcional i constructivista.

Tenint en compte el punt anterior la metodologia per tant ha de ser activa, participativa i que impliqui la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats de manera transversal i interactiva. L'aula de llengua estrangera ha de ser un espai d'immersió en aquesta llengua.

Els materials didàctics per l'aprenentatge de la llengua estrangera, anglès, es revisen contínuament en funció de les necessitats dels alumnes. Les mestres especialistes vetllen per anar proporcionant als alumnes l'accés a materials addicionals i noves tecnologies que serveixin per la consolidació i ampliació dels seus coneixements i que afavoreixin també el principi d'atenció a la diversitat.

Per afavorir l'aprenentatge d'aquesta llengua des d'una perspectiva funcional , s'imparteix una àrea no lingüística (plàstica) en anglès. En aquests moments s'aplica a tot CI i a 3r amb la intenció i previsió d'ampliar-ho a tota la primària.

6. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

Organització dels usos lingüístics

El català és el vehicle d'expressió habitual en totes les activitats docents i administratives del centre ja siguin internes o de projecció externa.

El centre utilitza la llengua catalana dins l'àmbit escolar ; notificacions, rètols, cartells, murals i la decoració en general i, en els diferents serveis : menjador i extraescolars.

La direcció del centre vetlla perquè les comunicacions amb les famílies a nivell escrit es facin en català, sense perjudici que en moments puntuals es facin en altres llengües per tal de facilitar la comunicació amb les famílies estrangeres, especialment, les nouvingudes.

Plurilingüisme al centre educatiu

El centre ha de tenir en compte la diversitat cultural i plurilingüe de l'alumnat i ha de crear un clima de bona actitud i respecte cap a aquesta. També ha d'afavorir l'autoestima dels alumnes planificant activitats docents puntuals que donin a conèixer informacions i aspectes relatius a aquesta diversitat.

Si bé la comunicació amb les famílies es fa en català, el centre compta amb els serveis de mediació i de traducció lingüística que posa a l'abast l'administració per tal de facilitar l'intercanvi i el vincle amb les famílies.

Organització dels recursos humans

Per afavorir una correcta competència comunicativa, el centre vetlla per distribuir adientment els recursos humans amb que compta utilitzant les mesures d'organització que considera més adients i efectives.

La formació del professorat segueix el criteri d'afavorir una millor atenció a la diversitat de l'alumnat. Per tant, s'organitzen dins el pla de formació en centre assessoraments que permeten millorar la pràctica docent .

Organització de la programació curricular

Per tal d'aconseguir un desplegament curricular coherent i eficaç el centre disposa de reunions regulars dels mestres en comissió, nivell , cicle i claustre per poder programar adequadament la distribució de les competències i

estratègies de la llengua oral i escrita que cal aplicar a cada nivell educatiu i també per adoptar els mecanismes i les estratègies d'atenció a la diversitat més adequades a partir del seguiment del grup en general i de cada alumne/a en particular.

Les estructures lingüístiques comunes es presenten en llengua catalana i s'han de transferir a la llengua castellana per la qual cosa s'han de practicar en cadascuna de les llengües d'aprenentatge.

Per compensar aquestes hores es realitzaran activitats en castellà dins l'horari de lliure elecció.

Biblioteca escolar

Es proposa que l'accés i ús de la informació per part dels alumnes sigui un fet quotidià real i efectiu, per la qual cosa es planifiquen activitats encaminades a l'adquisició per part dels alumnes de les destreses i estratègies necessàries per saber quan la informació és important, com localitzar-la, com utilitzar-la i com comunicar-la per a que sigui realment efectiva i transformar-la així en coneixement personal.

A part de les activitats de lectura, el centre ha planificat unes hores específiques d'hàbits lectors amb lectura individual o de grup de lectures diversificades i amb materials diversos per a consolidar encara més aquesta competència comunicativa. L'escola participa des de fa tres cursos en el Certamen de Lectura en veu alta, organitzat per la fundació de l'Enciclopèdia catalana.

Projecció del centre

Les activitats i els materials de projecció externa del centre es faran de manera regular en llengua catalana.

El centre té una web i un bloc a la xarxa d'internet que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa amb informacions diverses sobre el funcionament del centre i les activitats realitzades de tipus administratiu, dels mestres, dels alumnes i de l'Ampa.

Xarxes de comunicació virtual

El centre ha anat potenciant de manera progressiva l'ús de les tecnologies per l'aprenentatge i el coneixement en l'aprenentatge de la llengua catalana i castellana, a través de :

- El desenvolupament del projecte de treball sobre el llenguatge audiovisual
- La utilització en l'aula ordinària de les Tècniques de la Informació i de la Comunicació (TAC) com a recurs motivador i innovador per l'aprenentatge de la llengua tot potenciant la pràctica per part dels alumnes de les noves tecnologies.
- El desenvolupament en l'alumnat de la capacitat d'autoaprenentatge.
- La utilització, a partir d'aquestes eines, de contextos d'ús funcionals significatius i molt pròxims a la realitat.

Dimensió internacional del centre

Les Tecnologies per l'aprenentatge i el coneixement són una porta d'accés a la realitat exterior i convé utilitzar-les en totes les àrees com a eines i estratègies d'aprenentatge afavorint per tant la projecció del centre.

Per altra banda el centre participa en el Projecte de Cinema en curs , un dels objectius del qual és el treball de la llengua – expressió oral i escrita- a través d'aquest mitjà i a nivell internacional.

7. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE

DISTRIBUCIÓ HORARIA

	EDUCACIÓ INFANTIL	CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ	CICLE SUPERIOR	GLOBALS
Llengua catalana		140 h + 157.5 h (4.5h.)	140 h+ 140 h (4h)	140 h + 140 h (4h)	857.5
Llengua castellana		140 hores (2h)	140 hores (2h)	140 hores (2h)	420 hores
Estructures lingüístiques comuns		105 hores (1.5h)	140 hores (2h)	105 hores (1.5h)	350 hores
Compensació de les hores d'estructures comunes en català (245h) Opcions: (A) * les hores es poden distribuir entre els cicles respectant l'assignació horària global.		105 hores (1.5 h)	70 hores (1h)	70 hores (1h)	245 hores
Llengua anglesa	105hores (1h)	140 hores (2h)	210 hores (3h)	192.5 hores (2.75 h)	542.5 hores
Impartició d'àrees no lingüístiques en llengua anglesa (*)		70 hores (1h)	35 hores (1h/ 3r)	-----	105 hores
(*) Implementació progressiva a tota l'educació primària de l'àrea de plàstica en anglès					

(A) Activitats d'aprenentatge en llengua castellana de les hores de lliure disposició.